

УДК 330:322:14

Ткаченко Ю.В.

**МЕТОДИКА ПРОЦЕСУ ОЦІНКИ ЧИННИКІВ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ
ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

Київський національний університет імені Тараса Шевченка,

Київ, вул. Васильківська, 90а

Tkachenko I.

**METHODOLOGY OF THE FACTORS' EVALUATION THAT DETERMINE
THE UKRAINIAN ECONOMY INVESTMENT ATTRACTIVENESS**

Taras Shevchenko National University of Kyiv,

Kyiv, 90a Vasylkivska str.

Анотація. В роботі розглядається основні аспекти методика процесу оцінки чинників, що визначають інвестиційну привабливість економіки України.

Ключові слова: інвестиційна привабливість національної економіки, оцінка чинників, що визначають інвестиційну привабливість національної економіки.

Abstract. In this paper we describe the main aspects of the methodology of the factors' evaluation that determine the Ukrainian economy investment attractiveness.

Key words: investment attractiveness of the national economy, evaluation of the factors that determine the Ukrainian economy investment.

В Україні мають місце специфічні особливості й недоліки системи приваблення інвестицій, що склалася під впливом нестабільності, невизначеності та обумовлена підвищенням інвестиційних ризиків. Унаслідок цього знижується інвестиційна привабливість економіки країни та уповільнюються інвестиційні процеси. За даних обставин важливим є дослідження умов та чинників формування інвестиційної привабливості, метою

якого є визначення сучасного стану умов, що характеризують доцільність та перспективність інвестицій в економіку України.

Для цього запропоновано методику оцінювання інвестиційної привабливості країни, яка являє собою сукупність низки послідовних та розташованих у певному порядку дій (елементів), спрямованих на отримання результату щодо певного рівня інвестиційної привабливості країни (рис. 1).

На підготовчому етапі визначаємо об'єкт та предмет дослідження, його мету та завдання. Об'єктом дослідження є умови, що характеризують інвестиційну привабливість економіки країни. Відповідно до цього предмет дослідження – сукупність чинників, що обумовлюють інвестиційну привабливість економіки країни, та їх вплив на її стан.

Метою дослідження визначено – отримання інформації щодо стану інвестиційної привабливості на основі комплексного аналізу чинників та умов, що на неї впливають. Для досягнення даної мети сформульовані наступні завдання:

- збір об'єктивної та актуальної інформації за визначеними показниками, їх аналіз та оцінка;
- встановлення впливу досліджуваних показників та параметрів на рівень інвестиційної привабливості економіки;
- визначення рівня інвестиційної привабливості економіки.

Відповідно до наведеної на рис. 1 процедура методики оцінки чинників передбачає здійснення низки послідовних етапів:

Етап 1. Формування системи показників, що будуть досліджуватися. Враховуючи, що результативність даного дослідження багато в чому буде залежить від повноти та адекватності відібраних показників, важливим етапом є формування їх системи. Методом професійно-логічного аналізу нами сформовано систему показників, яка складається з підсистем наступних груп показників:

- підсистема показників природно-ресурсного потенціалу;
- підсистема соціально-економічних показників;

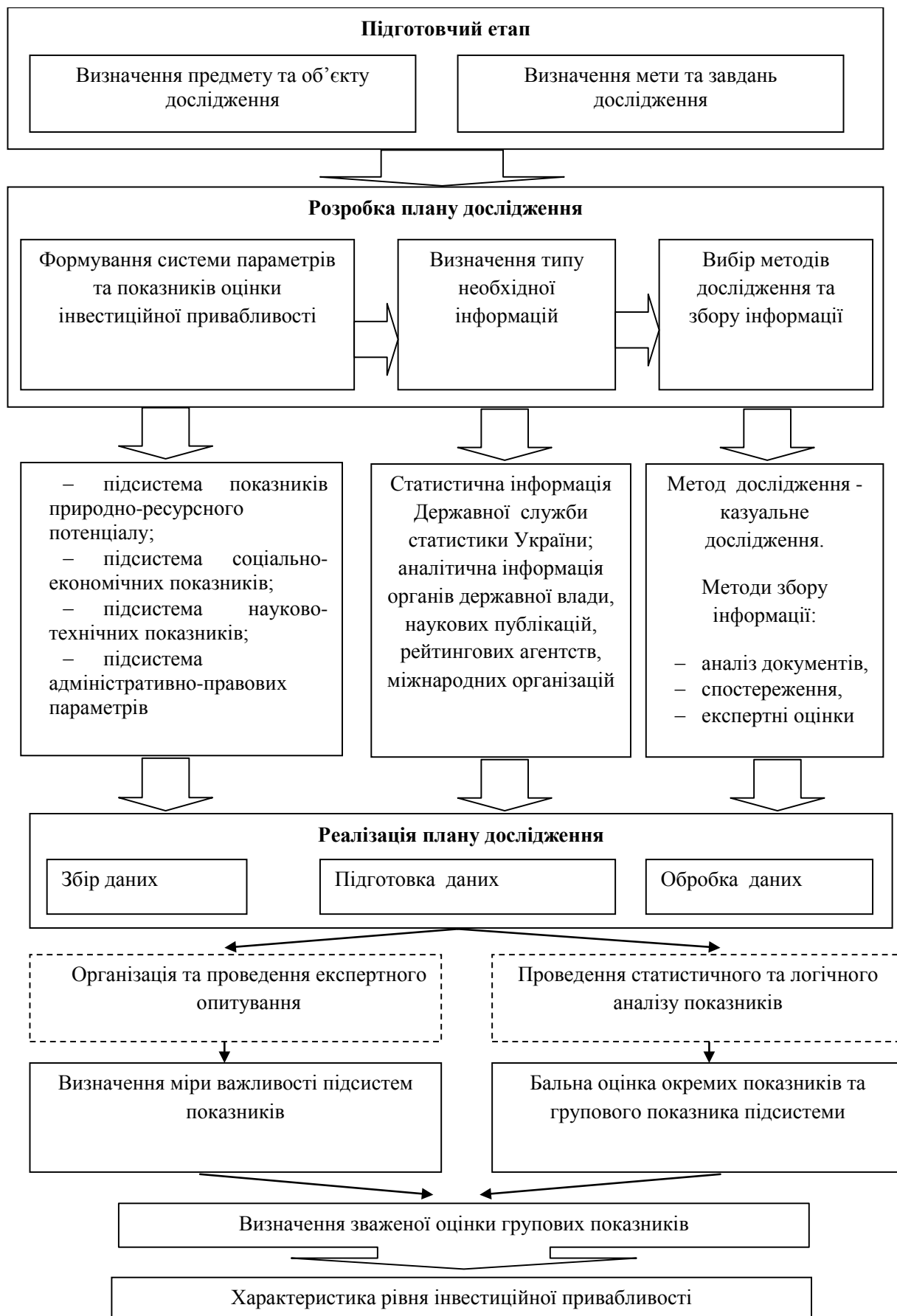

Рис. 1. – Методика процесу оцінки чинників, що визначають інвестиційну привабливість економіки України

- підсистема показників рівня глобалізації національної економіки;
- підсистема науково-технічних показників;
- підсистема адміністративно-правових параметрів.

Етап 2. Визначення важливості обраних підсистем показників за рівнем їх впливу на інвестиційну привабливість країни для іноземних інвесторів з використанням методу експертних оцінок. Коефіцієнт вагомості розраховується за наступною формулою:

$$K_{\epsilon} = \frac{\sum_{j=1}^N B_{ij}}{N}, \quad (1)$$

де $i=1, \dots, n$, n – кількість підсистем показників;

N - кількість експертів,

B_{ij} – бальна оцінка i -тої підсистеми показників j -го експерта.

Етап 3. Збір та аналіз інформації за визначеними підсистемами груп показників. З використанням статистичного та аналітичного методів кількісні показники та якісних характеристик явищ необхідно оцінити за напрямом впливу: позитивний «+» чи негативний «-» та силою впливу на інвестиційну привабливість країни, використовуючи 10-ти бальну систему оцінки (10 балів – «дуже сильний вплив», 0 балів – «дуже слабкий вплив»). Для елімінування впливу різної кількості показників в кожній підсистемі на кінцевий результат необхідно визначити середню оцінку за кожною підсистемою показників з використанням середньої арифметичної:

$$\bar{O} = \frac{\sum_{i=1}^k O}{k}, \quad (2)$$

де \bar{O} - середня оцінка підсистеми показників;

$i=1, \dots, k$ – кількість показників в підсистемі;

O – бальна оцінка k – го показника

Етап 4. Визначення зваженої оцінки впливу за кожною групою параметрів:

$$O_{зв} = K_6 \times \bar{O} \quad (3)$$

Етап 5. Визначення рівня інвестиційної привабливості.

$$III_{не} = \sum_{i=1}^n O_{зв_i} , \quad (4)$$

де $III_{не}$ – інвестиційна привабливість національної економіки

Етап 6. Ідентифікація рівня інвестиційної привабливості

Виходячи з того, що у процесі аналізу досліджені чинники оцінювалися за 10-ти бальною шкалою, запропоновано шкалу інтервалів рівня інвестиційної привабливості (табл. 1), яку поділено на 5 груп з використанням шагу у два бали.

Таблиця 1

Шкала рівня інвестиційної привабливості

Інтервали	0-2	2,1-4	4,1-6	6,1-8	8,1-10
Рівень інвестиційної привабливості	Дуже низький	Низький	Середній	Достатньо високий	Дуже високий

Розроблений методичний підхід до оцінки інвестиційної привабливості національної економіки дозволить кількісно оцінити її загальний рівень для іноземних інвесторів та виявити рівень впливу різних груп чинників.

Література:

1. Бень, Т. Методы определения экономической эффективности инвестиций: сравнительный анализ [Текст] / Т. Бень // Экономика Украины. – 2006. – № 6. – С. 41–46.

2. Гаврилюк, О. В. Інвестиційний імідж та інвестиційна привабливість України [Текст] / О. В. Гаврилюк // Фінанси України. – 2008. – № 2. – С. 68–81.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Дука А.П.

Стаття надіслана: 23.09.2014 р.

© Ткаченко Ю.В.